

Examen HAVO

2025

tijdvak 1
maandag 26 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 41 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Bir Fotoğraf Yeterli mi?

- 1p 1 İkinci paragrafta 'Hayvanlar Tarihi' adlı esere göre aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi kişinin alnına bakarak belirlenebilir?
- A alaycılık ve sakinlik
 - B dengesizlik ve küstahlık
 - C gevezelik ve yumuşak mizaçlılık
 - D tembellik ve kararsızlık
- 1p 2 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
- A değişik sanatçıların yapıtlarında gözlendi
 - B diğer ülkelerde de ses getirdi
 - C pek çok kişinin hapse atılmasına sebep oldu
 - D sahtekârların foyasını açıga çıkardı
- 1p 3 Dördüncü paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- A ABD yüz tanıma alanındaki başarısında Çin'i geride bırakmıştır.
 - B Fizyognomi artık bilimin bir dalı olarak kabul edilmektedir.
 - C Yapay zekâ destekli yüz tanıma çalışmaları insanlarınkinden daha başarılıdır.
 - D Yüz tanıma çalışmaları kişilik değerlendirme anketleri ile desteklenmelidir.

Tekst 2 Evcil Hayvanlarının Çocuklar Üzerinde Etkisi

- 1p 4 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
- A eleştirel düşünce
 - B eşitlik hissi
 - C sorumluluk duygusu
 - D yaratıcı beceri
- 1p 5 Yazar, dördüncü paragrafta hayvanların hangi alanda çocukların üzerinde etkisi olduğunu vurguluyor?
- A araştırma yeteneği
 - B motivasyon gücü
 - C sosyal gelişme
 - D yenilikçi girişimcilik

- 2p 6 Zijn de onderstaande beweringen over kinderen juist of onjuist volgens alinea 5?
- Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Kinderen ontwikkelen emoties allemaal op dezelfde leeftijd.
 - 2 Kinderen fungeren als een rolmodel voor hun poezen.
 - 3 Kinderen moeten de zorg voor dieren rustig opbouwen.
 - 4 Kinderen die dieren verzorgen kunnen hun emoties beter uiten.

“Ayrıca bu şekilde hayatı başlangıç ve veda kavramlarını küçük yaşta öğreniyorlar.” (1. paragraf)

- 1p 7 Yazar, bu sözlerini hangi paragrafta açıklayarak tekrar ele alıyor?
- A 2. paragraf
 - B 3. paragraf
 - C 4. paragraf
 - D 5. paragraf

Tekst 3 Yokluğuya Fark Edildi

- 1p 8 Aşağıdakilerden hangisi ikinci paragraftaki boşluk için uygundur?
- A devletten bütçe desteği alındı
 - B diğer eserler daha çok ilgi çekerdi
 - C kimsenin tanımadığı bir müze olurdu
 - D oldukça kısa bir zamanda iflas ederdi
- 1p 9 Parçaya göre Mona Lisa aşağıdakilerden hangisinden dolayı ün kazanmıştır?
- A işlenen konunun sanat dünyasına katkısından dolayı
 - B kadın dayanışmasını teşvik etmesinden dolayı
 - C sorunlara maruz kalmasından dolayı
 - D tarihi yansıtma etkisinden dolayı
- 2p 10 Zijn de onderstaande beweringen over de Mona Lisa juist of onjuist volgens de tekst?
- Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Pablo Picasso werd geïnspireerd door de Mona Lisa.
 - 2 De Mona Lisa kwam naar het Louvre na de regeerperiode van Napoleon.
 - 3 Politici zijn een actie gestart om de Mona Lisa te beschermen.
 - 4 De Mona Lisa is een onderdeel van de populaire cultuur geworden.

Tekst 4 Pisa'nın Eğik Kulesi

- 1p 11 Pisa Kulesi'nin depremlerde yıkılmama nedeni nedir? (4. paragraf)
- A kulenin yumuşak topraktan yapılması
 - B kulenin ziyaretçiye kapanması
 - C toprak ile yapının etkileşimi
 - D yer altı sularının çokluğu
- 2p 12 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer het nummer van elke bewering gevuld door 'juist' of 'onjuist'.
- 1 De toren van Pisa werd gebouwd als machtsvertoon.
 - 2 De toren van Pisa was tien jaar lang gesloten voor toeristen.
 - 3 De bouw van de toren van Pisa duurde lang, omdat hij scheef stond.
 - 4 De bouw van de toren van Pisa begon in het noorden van het gebied, waardoor hij verschoof.

Tekst 5 Bitkilere Karşı Kör müyüz?

- 1p 13 Yazar birinci paragrafta insanlarda 'bitki körlüğü'nün oluşmasını nasıl ele almaktadır?
- A abartarak
 - B eleştirek
 - C göz ardı ederek
 - D hayret ederek
 - E takdir ederek
- 1p 14 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
- A değerini
 - B hedefini
 - C üstünlüğünü
 - D yokluğunu

In alinea 4 worden vier belangrijke bedreigingen voor plantensoorten genoemd.

- 2p 15 Noteer twee van deze bedreigingen.
- 1p 16 Parçaya göre Prof. Dr. Demiray'ın bu röportajı vermesinin sebebi nedir?
- A bitkilerin fiyatını vurgulamak
 - B farkındalık oluşturabilmek
 - C rekabeti artırmak
 - D tartışmaların dozunu düşürmek

Tekst 6 Zamane Müzeleri

- 1p 17 Birinci paragrafa göre müzelerin daha ilginç hale getirilme çabasının sebebi nedir?
- A daha çok kişinin müzeye gitmesini sağlamak
 - B geleneksel müzecilik anlayışını sürdürmek
 - C Müzeler Haftası kutlamalarına hazırlık yapmak
 - D tarihin akışını değiştiren olayları tanıtmak
- 1p 18 Aşağıdakilerden hangisi ikinci paragraftaki boşluk için uygundur?
- A dijital olarak görebileceksiniz.
 - B farklı boyutlarda inceleyebileceksiniz.
 - C uygun bir ücretle satın alabileceksiniz.
 - D üzerinizde taşıyabileceksiniz.
- 1p 19 Ayrılık Müzesi'nde sergilenen eserlerin özelliğini aşağıdakilerden hangisi özetler?
- A bozulmuş ilişkileri düzeltmeye yönelik fotoğraflı tavsiyeler
 - B farklı hedef grplara hitap eden interaktif eğlenceli videolar
 - C kişilerin anılarıyla özel hale gelen sıradan nesneler
 - D teknolojik yeniliklerin evrilme aşamasını gösteren materyaller
- 1p 20 Dördüncü paragrafa uygun alt başlık nedir?
- A Moda tasarımindan sanat eğitimi
 - B Sanatçı modayı takip etmeli mi?
 - C Sanatla modanın buluşması

Tekst 7 Teknolojiyle Şekillenmek

- 1p 21 Birinci ve ikinci paragraf arasındaki ilişkiyi aşağıdakilerden hangisi özetler?
- Birinci paragraf teknolojinin
- A bağımlılığa yol açtığını, ikincisi ise bundan kurtulmayı açıklar.
 - B bilimsel ilkelerini, ikincisi ise bunların çıkış noktasını anlatır.
 - C ev dekorasyonuyla uyumunu anlatır, ikincisi ise bunu örneklendirir.
 - D yarattığı karışıklığı, ikincisi ise bu karışıklığın sonuçlarını belirtir.
- 1p 22 Parçaya göre hangi akıllı cihaz ile rahatsızlıklar önceden tespit edilir?
- A akıllı ayna
 - B akıllı saat
 - C akıllı telefon
 - D akıllı tuvalet

- 1p 23 Aşağıdakilerden hangisi dördüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
- A Buna rağmen
 - B Oysaki
 - C Örneğin
 - D Tıpkı
- 2p 24 Zijn de onderstaande beweringen over technologische gadgets juist of onjuist?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Dankzij slimme filters krijgen we informatie over het effectief bestrijden van bacteriën.
 - 2 Slimme ramen bieden de mogelijkheid om het glas aan te passen naar de gewenste kleurtinten.
 - 3 Slimme gordijnen kunnen binnenvallend zonlicht reguleren voor een beter slaapritme.
- 1p 25 Yazarın bu parçayı yazma amacı nedir?
- A ev eşyalarıyla ilgili tüketiciyi uyarmak
 - B kişisel deneyimlerini paylaşmak
 - C okuyucuyu bilgilendirmek
 - D teknolojiyi eleştirmek

Tekst 8 Gözüm Uludağ'ın Üzerinde Ulusal Fotoğraf Yarışması

- 2p 26 Zijn de onderstaande beweringen over Uludağ juist of onjuist volgens alinea 1?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Uludağ heeft veel waardevolle musea.
 - 2 Uludağ Alan Başkanlığı is opgericht om de beschadigde natuur te herstellen.
 - 3 De naam Uludağ is afkomstig van de heiligen die vroeger in het gebied leefden.
 - 4 De diversiteit aan inheemse planten en dieren maakt Uludağ wereldberoemd.
- In de tweede alinea worden twee oude namen van Uludağ genoemd.
- 2p 27 Noteer deze twee namen.
- 1p 28 Yarışmaya katılım koşulları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- A Gönderilecek fotoğrafların ilk kez yarışmada sunulması gerekmektedir.
 - B Her yarışmacı dörder renkli dörder siyah-beyaz fotoğraf göndermelidir.
 - C Renkli fotoğraflar siyah-beyaz fotoğraflardan ayrı değerlendirilecektir.
 - D Yarışmaya fotoğraf gönderenler yarışma şartlarını onaylamış olur.

- 1p 29 Aşağıdakilerden hangisi yarışmada yer alabilecek bir fotoğraf özelliğidir?
- A cep telefonu ile çekilmiş fotoğraflar
 - B farklı zamanlarda çekilmiş panoramik fotoğraflar
 - C üzerinde kontrast ayarı yapılmış fotoğraflar

Tekst 9 Önüm, Arkam, Sağım, Solum: Canavar!

- 1p 30 Yazarın birinci paragrafta Heraklitos'tan yaptığı alıntı değişimle ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgular?
değişimin
- A anlamsızlığını
 - B gizli sembollerini
 - C kaçınılmazlığını
 - D kültürel boyutlarını
 - E önündeki engelleri
- 1p 31 Üçüncü paragrafa göre roman kahramanının okuyucuya verdiği mesajı aşağıdakilerden hangisi özetler?
- A Başarı, kendinizi nasıl gördüğünüz değil başkalarının sizi nasıl gördüğündür.
 - B Başarısızlıklar yıldırmak için değil, doğru yola giden engelleri atlatmak için var.
 - C Birini yenmek çok kolaydır ama birini kazanmak en zorudur.
 - D Yenilgi kaçınılmaz olduğunda artık zorlamamak gereklidir.
- “Roman bir matruşka gibi...” (4. paragraf)
- 1p 32 Yazarın bu sözlerle roman hakkında anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisi özetler?
- Roman
- A hikâye içinde başka hikayeler de barındırıyor.
 - B otobiyografi tarzında yazarın hayatını anlatıyor.
 - C tarihsel gelişimlere yer vererek kültürü vurguluyor.
 - D tipki bir oyun gibi içinde kurallara yer veriyor.
- 1p 33 Aşağıdakilerden hangisi dördüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
- A Çekingenliğin
 - B Duygusallığın
 - C Dürüstluğun
 - D Kıskançlığın
 - E Yalnızlığın

- 1p 34 Yazarın beşinci paragraftaki tutumunu aşağıdakilerden hangisi özetler?
Yazar,
A diğer yazarların aynı konuya bakış açılarını eleştirir.
B kendi hayatından örnek vererek kızgınlığını dile getirir.
C okuyucunun ön yargılarını vurgulayarak alaycı tavır sergiler.
D okuyucuyu düşündürerek kendisini sorgulamasını sağlar.
- 1p 35 Yazarın parçanın başlığıyla ne demek istediğini en iyi hangi paragraf anlatır?
A 2. paragraf
B 3. paragraf
C 4. paragraf
D 5. paragraf

Tekst 10 Keloğlan Kimdir?

- 1p 36 Wat symboliseert Keloğlan met zijn karaktereigenschappen volgens alinea 1?
- 1p 37 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A enerjik
B gözü kara
C hazır cevap
D şakacı
- “Kendisi Keloğlan karakteriyle inanılmaz özdeşleşmiştir.” (4. paragraf)
- 1p 38 Bu ifade ile anlatılmak istenen nedir?
A sanatçı ile karakteri insanların ilişkilendirmesi
B sanatçının filmlerde yönetmenlik yapması
C sanatçının gerçek hayatı karakteri taklit etmesi
D sanatçının hikayelerinde kendi anılarına yer vermesi
- 2p 39 Zijn de onderstaande beweringen over Keloğlan juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer.
- 1 Keloğlan is bekend met zijn onvoorspelbaar karakter.
 - 2 Keloğlan is zowel in Turkije als in Europa een beroemde sprookjesheld.
 - 3 Keloğlans sprookjes laten de lezer zowel nadenken als lachen.
 - 4 Keloğlan is een jonge man die het geluk altijd aan zijn kant heeft.

Tekst 11 Dünyadaki İlginç Egzotik Meyveler ve Özellikleri

Lees eerst de opgave voordat je de tekst leest.

Ali woont in het Zwarte Zee-gebied. Hij wil zich bezighouden met fruitproductie voor mensen die op hun lijn letten.

- 2p **40** Welke twee vruchten zijn geschikt voor Ali om te kweken?

Tekst 12 Blog Açıacaklara Tavsiyeler

Lees eerst de opgave voordat je de tekst leest.

Je houdt van onderzoek doen en het delen van informatie met anderen. Daarom wil je gaan bloggen en in je blog commentaar geven op de bronnen die je hebt onderzocht.

- 1p **41** Welk advies in de tekst geeft hier informatie over?
Noteer het nummer van het advies.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.